

CÔNG ĐOÀN DỆT MAY VIỆT NAM
VĂN PHÒNG TƯ VẤN PHÁP LUẬT

BẢN TIN PHÁP LUẬT SỐ 03-2025

I. TÌNH HUỐNG PHÁP LUẬT

Người lao động và công đoàn cơ sở được thực hiện các biện pháp gì để giải quyết quyền lợi cho người lao động bị doanh nghiệp nợ lương?

Do gặp khó khăn trong sản xuất kinh doanh Công ty A không kiểm soát được dòng tiền, chi tiêu quá mức, khiến Công ty không thể duy trì hoạt động, anh B và nhiều người lao động của Công ty bị nợ lương hơn 03 tháng. Công ty nhiều lần hứa hẹn trả nhưng đều không thực hiện được. Vậy trong trường hợp này anh A được quyền làm gì để đòi quyền lợi hợp pháp của mình; Công đoàn cơ sở của công ty A có quyền yêu cầu mở thủ tục phá sản để đòi hỏi quyền lợi cho nhiều người lao động đang bị nợ lương kéo dài không?

Căn cứ pháp lý

- Bộ Luật lao động 2019;
- Luật Phá sản 2014;
- Luật Công đoàn 2012;
- Nghị định số 24/2018/NĐ-CP ngày 27/2/2018 của Chính phủ quy định về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực lao động, giáo dục nghề nghiệp, hoạt động đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng lao động, việc làm, an toàn, vệ sinh lao động (Nghị định số 24/2018/NĐ-CP).

Giải quyết tình huống

Theo các quy định tại Điều 94 BLLĐ 2019, người sử dụng lao động có trách nhiệm trả lương trực tiếp, đầy đủ và đúng hạn cho NLĐ. Trường hợp bị nợ lương kéo dài, NLĐ gửi đơn đề nghị Ban lãnh đạo Công ty giải quyết. Nếu đã có đơn mà Công ty vẫn không trả lương, NLĐ có quyền gửi đơn khiếu nại đến Chánh Thanh tra Sở Lao động Thương binh và Xã hội, nơi công ty đặt trụ sở để được giải quyết (tham khảo khoản 1 Điều 3, Điều 5, Điều 7, Điều 15 Nghị định số 24/2018/NĐ-CP về xác định nội dung, thời hạn, trình tự thực hiện quyền khiếu nại).

Trường hợp người khiếu nại không đồng ý với quyết định giải quyết khiếu nại hoặc quá thời hạn mà khiếu nại không được giải quyết thì người khiếu nại có quyền khởi kiện tại tòa án theo quy định khoản 1 Điều 188 Bộ luật Lao động 2019. NLĐ lưu ý đối với tranh chấp về tiền lương bắt buộc phải qua thủ tục hòa giải bởi hòa giải viên lao động mới được khởi kiện tại tòa án.

Công đoàn cơ sở cũng có quyền đại diện cho người lao động khởi kiện tại Tòa án khi quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động bị xâm phạm và được người lao động ủy quyền (khoản 8 Điều 10 Luật Công đoàn 2012)

Ngoài ra, theo khoản 2 Điều 5 Luật Phá sản 2014, *Người lao động, công đoàn cơ sở, công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở ở những nơi chưa thành lập công đoàn cơ sở có quyền nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản khi hết thời hạn 03 tháng kể từ ngày phải thực hiện nghĩa vụ trả lương, các khoản nợ khác đến hạn đối với người lao động mà doanh nghiệp, hợp tác xã không thực hiện nghĩa vụ thanh toán.*

Khoản nợ lương, trợ cấp thôi việc, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế của NLD sẽ được ưu tiên thanh toán sau khi doanh nghiệp đã thanh lý các tài sản của doanh nghiệp cũng như thanh toán xong chi phí cho thủ tục phá sản (khoản 1, Điều 54 Luật phá sản 2014).

Như vậy, căn cứ dữ liệu của tình huống và các quy định của pháp luật, khi người lao động bị nợ lương kéo dài, người lao động có thể thực hiện các quyền khiếu nại, quyền khởi kiện tòa án giải quyết tranh chấp lao động cá nhân về tiền lương; quyền yêu cầu mở thủ tục phá sản theo trình tự, thủ tục luật định; Công đoàn cơ sở được thực hiện quyền khởi kiện đối với tranh chấp cá nhân (khi được người lao động ủy quyền); được quyền khởi kiện đối với tranh chấp lao động tập thể và được quyền nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản đối với Công ty khi doanh nghiệp nợ lương kéo dài trên 03 tháng.

NGUYỄN THỊ THANH HOÀN

II. TÌNH HUỐNG PHÁP LUẬT

Quyền, nghĩa vụ của người lao động và tổ chức Công đoàn khi nộp đơn yêu cầu tuyên bố phá sản doanh nghiệp.

Công ty A gặp khó khăn nghiêm trọng về tài chính, nợ lương người lao động hơn 3 tháng liên tiếp và không có khả năng chi trả trong thời gian tới. Để đảm bảo quyền lợi của mình, tập thể người lao động đã ủy quyền cho công đoàn cơ sở nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp. Vậy công đoàn cơ sở có quyền và nghĩa vụ gì khi nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp? Thủ tục pháp lý khi yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp là gì?

Căn cứ pháp lý

- Luật Phá sản 2014.

Giải quyết tình huống

*** Quyền và nghĩa vụ của công đoàn cơ sở khi nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp.**

Căn cứ Điều 19 Luật Phá sản 2014, công đoàn cơ sở khi nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp có các quyền và nghĩa vụ sau:

- Quyền, nghĩa vụ của người tham gia thủ tục phá theo quy định tại Điều 18 của Luật này;

- Đề xuất với Tòa án nhân dân tên Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản trước khi mở thủ tục phá sản;

- Nộp lệ phí phá sản, tạm ứng chi phí phá sản, trừ trường hợp không phải nộp lệ phí phá sản, tạm ứng chi phí phá sản;

- Việc nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản phải trung thực”.

**** Thủ tục pháp lý khi yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp***

Để yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp, công đoàn cơ sở cần chuẩn bị đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản doanh nghiệp gửi đến Tòa án nhân dân có thẩm quyền. Nội dung đơn quy định tại Khoản 2 điều 27 Luật phá sản 2014, cụ thể gồm:

- Ngày, tháng, năm;

- Tên Tòa án nhân dân có thẩm quyền giải quyết phá sản;

- Tên, địa chỉ của công đoàn cơ sở;

- Tên, địa chỉ của Công ty A;

- Tổng số tiền lương và các khoản nợ khác đã đến hạn mà Công ty không chi trả cho người lao động.

Kèm theo đơn phải có chứng cứ để chứng minh lương và các khoản nợ khác đến hạn.

Hồ sơ yêu cầu mở thủ tục phá sản được gửi tới Tòa án nhân dân có thẩm quyền bằng cách nộp trực tiếp tại Tòa án hoặc gửi qua đường bưu điện. Ngày nộp đơn được tính từ ngày Tòa án nhận đơn hoặc ngày có dấu bưu điện nơi gửi (Điều 30 Luật phá sản 2014).

Tòa án nhân dân có thẩm quyền giải quyết phá sản là Tòa án nhân dân cấp quận, huyện, thị xã, thành phố trực thuộc tỉnh nơi trụ sở chính của Công ty A trú đóng. Trường hợp Công ty A có tài sản ở nước ngoài hoặc mất khả năng thanh toán và có chi nhánh, văn phòng đại diện, tài sản ở các địa phương khác... thì nộp Hồ sơ tại Tòa án nhân dân cấp tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nơi Công ty A đăng ký kinh doanh (Điều 8 Luật phá sản 2014).

Trong thời hạn 03 ngày làm việc kể từ ngày nhận được đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản, Chánh án Tòa án nhân dân phân công một Thẩm phán hoặc Tổ Thẩm phán giải quyết đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản.

HOÀNG THỊ HẢI